
PAG-AANTAS NG MGA KASANAYAN SA FILIPINO

Joseph T. Salazar, PhD, Christoffer Mitch C. Cerda, Carlota B. Francisco, Kristine V. Romero, Jethro Niño P. Tenorio & Claudette M. Ulit
Kagawaran ng Filipino, Pamantasang Ateneo de Manila

Inihanda ang listahan sa mga sumusunod na pahina bilang gabay sa mga guro para makita kung paano umuunlad ang iba't ibang kasanayan mula sa mabababang baitang patungo sa mas matataas na baitang ng pag-aaral. Pagkatapos ng ika-12 baitang, inaasahang magkakaroon ng kakayahang pangwika ang mag-aaral sa pagsulat, pagbigkas at paglikha ng mga materyales sa iba't ibang propesyon na may tuon sa diskursibong pagtimbang sa mga pangangailangan ng sariling kultura habang inaangkat ang kaalamang banyaga na inaasahang magiging diin ng kanyang edukasyon pagdating ng kolehiyo. Nananatiling mahalagang kasangkapan ang panitikan sa pagbibigay ng kongkretong modelo ng sariling kultura: dito unang naisasawika ang ating mga kaisipang kolektibo, dito rin unang nabibigyang-saysay ang tunggalian ng katutubong kamalayang nagsisikap na iangkop ang mga sistemang kolonyal habang pinananatili ang integridad ng sariling pagkatao at kaligiran. Kaya rin mahalagang makasulat ang mag-aaral ng pananaliksik na papel kahit hindi siya magdadalubhasa sa Humanidades o sa Filipino. Kasangkapan ang kritikal na papel sa pagsalin ng sariling wika at kamalayan tungkol sa iba't ibang impluwensiyang dala ng kolonisasyon at globalisasyon: kung alin dito ang tunay na makakatulong sa pag-unlad ng ating kabihasnan, kung alin dito ang patuloy lamang lumilikha ng di pagkapantay-pantay at nagpapalala sa ating pagkakalupig, at kung alin sa ating mga sariling sistema ang dapat itanghal bilang kaalaman na dapat ibahagi sa daigdig. Inayos ang listahan gamit ang mga sumusunod na pananda para makita ng guro ang pagpapatuloy ng mga kasanayan sa bawat baitang:

H (Halimbawa ng guro) – pagpapakilala ng mga kasanayan sa mag-aaral sa pamamagitan ng halimbawa ng guro. Walang aktibong pagbibigay ng depinisyon, pagtalakay o pagsusuri ng konsepto ang gagawin maliban sa ehemplong ipapakita ng guro sa kanyang pagtuturo.

K (Kailangang ituro) – pormal na pagpapakilala ng mga konsepto sa mag-aaral sa pamamagitan ng masusing pagtalakay sa depinisyon, prinsipyo at aplikasyon ng kasanayan. Makakatanggap ng marka ang mga mag-aaral para sa aplikasyon ng mga naturang kasanayan.

I (Inaasahan) – inaasahan na alam na ng mag-aaral ang naturang kasanayan at ang aplikasyon nito sa iba't ibang gawain nang may minimal na pagpapaalala mula sa guro. Maaaring magbalik-aral ang guro nang may tutok sa pag-angat ng kalidad ng aplikasyon nito sa iba't ibang gawain.

D (Dalubhasa) – hindi na kailangang sabihan pa ang mag-aaral tungkol sa kahalagahan ng kasanayan at aasahan na ang lahat ng kanyang mga ipinapasang akda, proyekto at pagsusulit ay magpapakita ng mataas na kalidad ng aplikasyon ng naturang kasanayan.

Inirerepresenta ng listahan ng mga kasanayan sa pananaliksik ang humigit-kumulang mga kakayahang kakailanganin para makapagpatuloy sa antas tersyaryo kung saan haharap ang mag-aaral sa higit na tiyak at espesyalisadong pangangailangan. TANDAAN NA ITO AY GABAY LAMANG. Hindi nito nilalayong palitan ang “Gabay Pangkurikulum” ng DepEd, bagkus nilalayan nitong punan ang kawalan ng sistematiko at pragmatikong pag-aantas ng mga kasanayan na tutulong upang iangat ang Filipino bilang disiplina. Maaaring baguhin ang balangkas at dagdagan ang mga kasanayan ayon sa kakayahan ng mga mag-aaral at sa pangangailangan ng mga partikular na disiplina, mga pangangailangan ng mga espesipikong komunidad, mga interes ng mag-aaral at ang mga materyales na mayroon.

KASANAYAN	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1. Pag-aayos ng mga pangngalan ayon sa pagkakasunod-sunod sa alpabeto at/o bilang	K	I	I	D	D	D	D	D	D	D	D	D
2. Pagkalap ng impormasyon tungkol sa telepono, tirahan, kaarawan, atbp.	K	I	I	D	D	D	D	D	D	D	D	D
3. Pag-uulit ng mga pangyayari mula sa isang kuwentong pinakinggan o binasa	K	I	I	D	D	D	D	D	D	D	D	D
4. Paggamit ng diksyonaryo	K	I	I	D	D	D	D	D	D	D	D	D
5. Paggamit ng nilalaman	K	I	I	D	D	D	D	D	D	D	D	D
6. Pagkilala sa mga bahagi ng aklat	K	I	I	D	D	D	D	D	D	D	D	D
7. Pagkilala sa mga bahagi ng diyaryo	K	I	I	D	D	D	D	D	D	D	D	D
8. Pagkilala sa mga bahagi ng magasin	K	I	I	D	D	D	D	D	D	D	D	D
9. Paggamit ng <i>directory</i>	K	I	I	D	D	D	D	D	D	D	D	D
10. Pag-unawa sa sinasabi ng kaklase o sinumang kausap	K	K	I	I	D	D	D	D	D	D	D	D
11. Pag-unawa sa tono ng pananalita	K	K	I	I	I	D	D	D	D	D	D	D
12. Pagtukoy sa mga akdang nakakagamit ng sukat at tugma	K	K	I	I	I	D	D	D	D	D	D	D
13. Wastong gamit ng mga panghalip	K	K	K	I	I	I	D	D	D	D	D	D
14. Wastong baybay ng mga pangngalang pantangi	K	K	K	I	I	I	D	D	D	D	D	D
15. Pagkilala sa kaibahan ng nilalaman ng peryodiko mula sa mga patalastas	K	K	I	I	D	D	D	D	D	D	D	D
16. Pagbuo ng wasto at payak na pangungusap nang may tamang ugnayan ng simuno at panaguri.	K	K	I	I	D	D	D	D	D	D	D	D
17. Pagbuo ng pangungusap gamit ang isang salitang natutuhan pa lamang ang kahulugan.	K	K	I	I	D	D	D	D	D	D	D	D
18. Paglalarawan sa mga tauhan at kanilang mga kilos sa isang kuwentong nabasa o napakinggan	K	K	I	I	D	D	D	D	D	D	D	D
19. Pagkilala sa mga tauhan at kanilang mga kilos sa isang dulang napanood	K	K	I	I	D	D	D	D	D	D	D	D
20. Paglalarawan sa mga lunan at panahon sa isang dulang napanood batay sa mga biswal na elemento	K	K	I	I	D	D	D	D	D	D	D	D
21. Pagtukoy sa mahahalagang elemento ng kuwento tulad ng tagpuan, tauhan, at mahahalagang pangyayari	K	K	K	I	I	I	D	D	D	D	D	D

KASANAYAN	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
22. Pag-unawa sa tema ng kilalang pabula at alamat, at pag-uugnay nito sa sariling karanasan	K	K	K	I	I	I	D	D	D	D	D	D
23. Pagkilala sa ritmo at pagkakahawig ng mga tunog ng mga salita sa tula	K	K	K	I	I	I	D	D	D	D	D	D
24. Pagkilala at paggamit ng tugmaan sa mga salita.	K	K	K	I	I	I	D	D	D	D	D	D
25. Pagtukoy, pag-unawa at paggamit sa mga salitang magkasintunog	K	K	K	I	I	I	D	D	D	D	D	D
26. Pag-unawa sa sitwasyong nangangailangan ng pormal (pag-uulat sa klase) at impormal (karaniwang pag-uusap) na paggamit ng wika	K	K	K	K	I	I	I	D	D	D	D	D
27. Pagpili ng pinakaangkop na salita para bagayan ang sitwasyon at kaisipang tinutukoy sa isang pangungusap at pahayag	K	K	K	K	I	I	I	D	D	D	D	D
28. Pagbibigay ng mga salitang magkakasingkahulugan	K	K	K	K	I	I	I	I	D	D	D	D
29. Pagbibigay ng mga salitang magkakasalungat	K	K	K	K	I	I	I	I	D	D	D	D
30. Pagkilala sa kaibahan at gamit ng mga salitang magkakasingkahulugan	K	K	K	K	I	I	I	I	D	D	D	D
31. Pagkilala sa gamit ng mga salitang magkasalungat at kung paano ito maaaring gamitin sa pagpapahayag	K	K	K	K	I	I	I	I	D	D	D	D
32. Pagbaybay ng salita nang wastong nagagamit ang mga tuntunin	K	K	K	K	I	I	I	I	D	D	D	D
33. Paggamit ng mga simpleng bantas para sa mga payak na pangungusap (tuldok, tandang padamdang, kuwit, tandang pananong)	K	K	K	K	I	I	I	I	D	D	D	D
34. Paggamit ng mga bahagi ng pananalitang kailangan para sa pagbuo ng lohikong ugnayan (hal. paggamit ng mga pangatnig, pang-ukol, atbp.)	K	K	K	K	K	K	I	I	I	D	D	D
35. Paggamit ng <i>encyclopedia</i> at peryodiko	H	K	I	I	D	D	D	D	D	D	D	D
36. Pagbuod ng balitang nabasa sa peryodiko	H	K	I	I	D	D	D	D	D	D	D	D
37. Paggamit ng <i>index</i>	H	K	I	I	D	D	D	D	D	D	D	D
38. Pagbasa ng <i>chart</i> , <i>graph</i> , <i>table</i> , atbp.	H	K	I	I	D	D	D	D	D	D	D	D
39. Paggamit ng mga larawan, imahen, dibuho sa mga aklat at peryodiko	H	K	I	I	D	D	D	D	D	D	D	D
40. Pagbibigay ng angkop na pamagat sa isang talata	H	K	K	I	I	D	D	D	D	D	D	D
41. Pagtukoy sa paksang pangungusap ng isang talata	H	K	K	I	I	D	D	D	D	D	D	D
42. Pagsulat ng paksang pangungusap	H	K	K	I	I	D	D	D	D	D	D	D
43. Pagbasa ng mga salitang iisa ang baybay ngunit magkaiba ang bigkas	H	K	K	I	I	D	D	D	D	D	D	D

KASANAYAN	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
44. Pag-unawa sa kaibahan ng impormasyong personal at pampubliko	H	K	K	I	I	I	D	D	D	D	D	D
45. Pag-unawa sa anyo ng ulat na pang-agham	H	K	K	I	I	I	I	D	D	D	D	D
46. Pagsulat ng ulat na pang-agham	H	K	K	I	I	I	I	D	D	D	D	D
47. Pagtukoy sa pamagat, may-akda at pahina ng mga pinagsanggunian ng impormasyon	H	K	K	I	I	I	D	D	D	D	D	D
48. Pagbuo ng mga tanong na maaaring maging batayan ng pananaliksik	H	K	K	I	I	I	D	D	D	D	D	D
49. Pagpapalit at pagdaragdag ng mga panlapi upang makabuo ng bagong salita	H	K	K	I	I	I	D	D	D	D	D	D
50. Pagpapayaman sa talasalitaan sa pamamagitan ng pagbubuo ng mga bagong salita mula sa salitang-ugat	H	K	K	I	I	I	D	D	D	D	D	D
51. Pagtukoy sa kaibahan ng saknong at talata at ang mga katangian nito	H	K	K	I	I	I	D	D	D	D	D	D
52. Pagtukoy sa tema (tulad ng aral) sa mga kilalang alamat, pabula, mito at iba pang kuwento	H	K	K	I	I	I	D	D	D	D	D	D
53. Pagtukoy sa kaibahan ng dula sa iba pang anyo ng pagpapalabas (telebisyon, pelikula, konsiyerto, atbp.)	H	K	K	I	I	I	D	D	D	D	D	D
54. Pagkilala sa diyalogo ng isang akda gamit ang mga angkop na bantas.	H	K	K	I	I	I	D	D	D	D	D	D
55. Pagsunod at pag-unawa ng diyalogo sa isang kuwento	H	K	K	I	I	I	D	D	D	D	D	D
56. Pagkilala sa mga payak na tayutay (pagtutulad, metapora, personipikasyon)	H	K	K	K	I	I	I	I	D	D	D	D
57. Pagtukoy sa iba't ibang kahulugan ng magkakalapit na salitang nasa anyo ng pandiwa at pang-uri (hal. ihagis/ipukol/ibalibag; payat/balingkinitan, atbp.)	H	K	K	K	I	I	I	I	D	D	D	D
58. Paggamit ng mga palatandaang nagbibigay ng kahulugan (<i>context clue</i>)	H	K	K	K	I	I	I	I	D	D	D	D
59. Pagtukoy sa sanhi at bunga ng mga pangyayari	H	K	K	K	I	I	I	D	D	D	D	D
60. Pag-unawa ng at pagtukoy sa tunggalian ng maikling kuwento	H	K	K	K	I	I	I	D	D	D	D	D
61. Pagkilala sa anyo ng dula bilang anyong pampanitikan	H	K	K	K	I	I	I	D	D	D	D	D
62. Pagsunod sa pag-unawa ng diyalogo sa dula	H	K	K	K	I	I	I	D	D	D	D	D
63. Pag-unawa sa gamit ng lunan, tagpuan at panahon sa isang akdang pampanitikan	H	K	K	K	I	I	I	D	D	D	D	D
64. Pag-iiba sa salaysay na realistiko at pantastiko.	H	K	K	K	I	I	I	D	D	D	D	D
65. Paglalarawan ng mga tao, bagay, lugar at pangyayari gamit ang mga angkop na salita, tayutay o imahen	H	K	K	K	K	I	I	I	I	D	D	D
66. Paglalapi at pag-unawa sa kahulugan ng mga nabuong salita sa pamamagitan nito	H	K	K	K	K	I	I	I	I	D	D	D

KASANAYAN	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
67. Paggamit ng mga espesyal na bantas sa pagbuo ng mga komplikadong pangungusap at pagdaragdag ng bisa	H	K	K	K	K	I	I	I	D	D	D	D
68. Paglakip ng mga imahen para sa isang payak na ulat	H	H	K	I	I	I	D	D	D	D	D	D
69. Pagsunod sa mga tuntunin para sa talakayan o anumang gawain	H	H	K	I	I	I	D	D	D	D	D	D
70. Pagtala ng impormasyon mula sa nabasa		H	K	I	I	I	D	D	D	D	D	D
71. Pagtala ng impormasyon mula sa pakikinig		H	K	I	I	I	D	D	D	D	D	D
72. Pagtala ng impormasyon mula sa panonood		H	K	I	I	I	D	D	D	D	D	D
73. Pagkilala sa mga elemento ng diyalogo at paggamit sa mga ito sa payak na mga pagtatanghal	H	H	K	K	I	I	D	D	D	D	D	D
74. Pag-uulit ng simula, gitna, at wakas ng isang salaysay	H	H	K	K	I	I	D	D	D	D	D	D
75. Pagsasalaysay ng mga pangyayari sa isang kuwento ayon sa tamang pagkakasunod-sunod nito.	H	H	K	K	I	I	D	D	D	D	D	D
76. Paglalarawan sa pangunahing tunggalan sa isang salaysay sa iba't ibang anyo	H	H	K	K	I	I	D	D	D	D	D	D
77. Pagsagawa ng simpleng panayam		H	K	K	I	I	D	D	D	D	D	D
78. Pagkilala ng makabuluhang tanong para sa pananaliksik		H	K	K	I	I	D	D	D	D	D	D
79. Pagbalangkas ng mga kaisipan para sa isang payak na ulat		H	K	K	I	I	I	D	D	D	D	D
80. Pag-uuri-uri ng mga salita ayon sa pahiwatig na kontekstuwal at/o konseptuwal		H	K	K	I	I	I	D	D	D	D	D
81. Pagsulat ng talatang may pangunahing idea at kaisahan		H	K	K	I	I	I	D	D	D	D	D
82. Pagkilala ng mga sanggunian para sa paghiram ng imahen, dibuho, <i>chart</i> , <i>graph</i> , atbp.	H	H	K	K	I	I	I	D	D	D	D	D
83. Paglalarawan ng tao, bagay, lugar, at pangyayari nang may malinaw na pagtukoy sa mga detalye, idea, at nadarama	H	H	K	K	I	I	I	I	D	D	D	D
84. Pagpapaliwanag ng anumang biswal na paglalarawan upang linawin ang mga idea o nadarama	H	H	K	K	I	I	I	D	D	D	D	D
85. Paghanda ng presentasyon para sa isang ulat	H	H	K	K	I	I	I	I	D	D	D	D
86. Pag-ulat	H	H	K	K	I	I	I	D	D	D	D	D
87. Pagpapaliwanag sa mga elemento ng banghay at tauhan sa binasa/napakinggan/napanood na pagtatanghal	H	H	K	K	I	I	I	D	D	D	D	D
88. Pag-unawa sa kontekstong pinag-ugatan ng mga tulang may sukat at tugma	H	H	K	K	I	I	I	D	D	D	D	D

KASANAYAN	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
89. Pagkilala at pagpapaliwanag sa kahulugan ng mga karaniwang sawikain at salawikain	H	H	K	K	I	I	I	D	D	D	D	D
90. Pagbatid ng literal at di-literal na kahulugan batay sa konteksto		H	K	K	I	I	I	D	D	D	D	D
91. Pagsulat ng payak na papel tungkol sa isinagawang ulat		H	K	K	I	I	I	D	D	D	D	D
92. Pagsulat ng sanaysay na paglalarawan		H	K	K	I	I	I	D	D	D	D	D
93. Pagsulat ng sanaysay na paglalahad		H	K	K	I	I	I	D	D	D	D	D
94. Pagsulat ng sanaysay na may malinaw na balangkas ng pambungad, katawan at kongklusyon	H	H	K	K	K	I	I	I	I	D	D	D
95. Pagtukoy sa persona ng tula, kuwento, sanaysay, dula at iba pang akda	H	H	K	K	K	I	I	I	I	D	D	D
96. Pagtukoy sa punto de bista ng tula, kuwento, sanaysay, dula at iba pang akda	H	H	K	K	K	I	I	I	I	D	D	D
97. Pagtukoy sa kaibahan ng persona at punto de bista, at ang mga gamit nito sa pagsusuri ng isang akdang pampanitikan	H	H	K	K	K	I	I	I	I	D	D	D
98. Pagsusuri ng mga linyar na banghay at mga elemento nito	H	H	K	K	K	I	I	I	I	D	D	D
99. Pagbibigay ng buod ng isang kuwento o naratibo na may malinaw na pagkilala sa mga pangunahing tauhan, lunan, tagpuan at banghay	H	H	K	K	K	I	I	I	I	D	D	D
100. Pagtukoy sa mga elemento ng kuwento	H	H	K	K	K	I	I	I	D	D	D	D
101. Pagtukoy sa mga elemento ng tula	H	H	K	K	K	I	I	I	D	D	D	D
102. Pagtukoy sa mga elemento ng dula	H	H	K	K	K	I	I	I	D	D	D	D
103. Pagtukoy sa mga elemento ng sanaysay	H	H	K	K	K	I	I	I	D	D	D	D
104. Pagtukoy sa kaibahan ng kuwento, tula, dula at sanaysay	H	H	K	K	K	I	I	I	D	D	D	D
105. Paggamit ng mga salitang kilos sa pag-uusap tungkol sa iba't ibang gawain sa tahanan, paaralan, at pamayanan	H	H	K	K	K	I	I	I	I	D	D	D
106. Pagbuo ng malinaw na ugnayang pangungusap nang nababantayan ang mga kumbensiyon sa gramatika	H	H	K	K	K	I	I	I	I	D	D	D
107. Pagpili ng angkop na salita at parirala para sa tiyak na bisa at layunin sa anumang anyo ng pagsulat	H	H	K	K	K	I	I	I	I	D	D	D
108. Pagtukoy sa panauhan ng tagapagsalaysay ng kuwento		H	K	K	K	I	I	I	D	D	D	D
109. Pagtutulad at pagtatambis ng tagpuan sa mga mito at kuwentong-bayan		H	K	K	K	I	I	I	D	D	D	D

KASANAYAN	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
110. Pagsasagawa ng mapanuring pagbasa upang mapalawak ang talasalitaan		H	K	K	K	K	I	I	I	D	D	D
111. Paggamit ng sariling pananalita sa pagtalakay sa tema at mga detalye ng mga akdang pampanitikan		H	K	K	K	K	I	I	I	D	D	D
112. Pagkilala sa iba't ibang elemento ng pagtatanghal ng dula	H	H	K	K	K	K	I	I	I	D	D	D
113. Pagsulat ng liham ayon sa iba't ibang layunin		H	K	K	K	K	I	I	I	I	D	D
114. Pagkilala sa pagkakaiba ng literal at di-literal na kahulugan ng mga salita		H	K	K	K	K	K	I	I	I	D	D
115. Pagkalap ng impormasyon gamit ang internet		H	H	K	I	I	I	D	D	D	D	D
116. Pagkilala sa bisa ng mga sanggunian galing sa internet	H	H	H	K	I	I	I	D	D	D	D	D
117. Paggamit ng mga kasangkapang teknolohikal sa pagkalap, pagsusuri at pagbuo ng presentasyon	H	H	H	K	K	I	I	I	D	D	D	D
118. Pagkalap ng impormasyon mula sa dalawa o higit pang sanggunian	H	H	H	K	K	I	I	I	D	D	D	D
119. Paghambing ng impormasyon mula sa dalawa o higit pang sanggunian		H	H	K	K	I	I	I	D	D	D	D
120. Pagkilala sa kaibahan ng impormasyon at opinyon		H	H	K	K	I	I	I	D	D	D	D
121. Pagtukoy sa iba't ibang uri ng sanaysay		H	H	K	K	I	I	I	D	D	D	D
122. Paghahambing sa iba't ibang ulat at balita ng isang pangyayari		H	H	K	K	I	I	I	D	D	D	D
123. Paggawa ng payak na sanggunian	H	H	H	K	K	I	I	I	D	D	D	D
124. Pagbuo ng mga paksa at tanong para sa sariling pananaliksik	H	H	H	K	K	I	I	I	D	D	D	D
125. Pagpapamalas ng iba't ibang kasanayan upang makilala at mabasa ang mga pamilyar at di-pamilyar na salita	H	H	H	K	K	I	I	I	D	D	D	D
126. Pag-unawa at paggamit ng analohiya sa pagtukoy at/o pagbuo ng kahulugan	H	H	H	K	K	I	I	I	D	D	D	D
127. Pagbasa ng usapan, tula, talata, kuwento nang may tamang bilis, diin, tono, antala at ekspresyon	H	H	H	K	K	I	I	I	D	D	D	D
128. Pagbasa ng mga salita at babala na madalas makita sa paligid	H	H	H	K	K	I	I	I	D	D	D	D
129. Pagsasaayos ng mga pangyayari sa salaysay na napakinggan	H	H	H	K	K	I	I	I	D	D	D	D
130. Pagbubuo ng binasang teksto, napanood o narinig na impormasyon	H	H	H	K	K	I	I	I	D	D	D	D
131. Pagsulat ng tulang may tugma at sukat	H	H	H	K	K	K	I	I	I	D	D	D
132. Pag-unawa sa kultura at sosyo-historikong kaligirang lumilikha sa mga mito, kuwentong bayan, alamat at iba pang panitikang pabigkas	H	H	H	K	K	K	I	I	I	D	D	D

KASANAYAN	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
133. Pag-unawa sa epekto ng mga mito, kuwentong bayan, alamat at iba pang panitikang pabigkas sa pagbuo ng kamalayan at kulturang panrehiyon	H	H	H	K	K	K	I	I	I	D	D	D
134. Pag-unawa sa kahulugan ng mga paglalarawang gumagamit ng mga pangunahing tayutay gaya ng pagtutulad, pagwawangis, pagsasatao, at parikala	H	H	H	K	K	K	I	I	I	D	D	D
135. Pag-unawa sa kaibahan ng tradisyong pabigkas at tradisyong pasulat	H	H	H	K	K	K	I	I	I	D	D	D
136. Pag-unawa sa kaibahan ng alamat, kuwentong bayan at mito mula sa maikling kuwento	H	H	H	K	K	K	I	I	I	D	D	D
137. Pagtukoy at pag-unawa sa mga tambalang salungatan (<i>binary opposition</i>), hal. sanhi/bunga; bahagi/kabuoan, atbp.		H	H	K	K	K	I	I	I	D	D	D
138. Pagkilala at paglalarawan sa iba't ibang anyo ng tula (bugtong, salawikain, tanaga, dalit, atbp.)		H	H	K	K	K	K	I	I	I	I	D
139. Pagkilala sa iba't ibang gamit ng tugma at sukat na tutukoy sa iba't ibang uri ng tulang tradisyonal		H	H	K	K	K	K	K	I	I	I	I
140. Pag-unawa sa <i>survey</i>	H	H	H	H	K	I	I	I	D	D	D	D
141. Pagsuri ng datos mula sa <i>survey</i>	H	H	H	H	K	I	I	I	D	D	D	D
142. Paggawa ng <i>chart</i> , <i>table</i> , <i>graph</i> , atbp.	H	H	H	H	K	I	I	I	D	D	D	D
143. Pagsulat ng ulat tungkol sa aklat na nabasa		H	H	H	K	K	I	I	D	D	D	D
144. Pagkilala sa kaibahan ng kuwento at sanaysay, ng kathang-isip at di-kathang-isip (<i>fiction</i> at <i>non-fiction</i>)		H	H	H	K	K	I	I	I	D	D	D
145. Pagbubuod ng mga elemento ng banghay (kasukdulan, kakalasan, atbp.) ng iba't ibang tekstong pampanitikan.		H	H	H	K	K	I	I	I	D	D	D
146. Pagkilala sa tinig ng tauhan at sa ugnayan nito sa pagbuo ng mga ugnayan ng mga tauhan.		H	H	H	K	K	I	I	I	D	D	D
147. Paglalarawan sa iba't ibang uri ng tagapagsalaysay sa akda.		H	H	H	K	K	I	I	I	D	D	D
148. Pagtukoy ng iba't ibang tema sa isang akda		H	H	H	K	K	I	I	I	D	D	D
149. Pag-unawa sa kaibahan ng impormasyong <i>quantitative</i> at <i>qualitative</i>		H	H	H	K	K	I	I	D	D	D	D
150. Paggamit ng impormasyong <i>quantitative</i> at <i>qualitative</i> sa sariling ulat		H	H	H	K	K	I	I	D	D	D	D
151. Pagsagawa ng <i>survey</i>		H	H	H	K	K	I	I	I	D	D	D
152. Pag-ayos ng datos ayon sa kronolohiyang historiko	H	H	H	H	K	K	I	I	I	D	D	D

KASANAYAN	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
153. Pagbuo ng pagsusuri ng mga kaugnay na pag-aaral tungkol sa isang tanong			H	H	K	K	I	I	I	I	D	D
154. Pagbuo ng sariling kuro-kuro batay sa sinaliksik na datos			H	H	K	K	I	I	I	D	D	D
155. Pagkilala sa kaibahan ng pangunahin at pangalawang sanggunian			H	H	K	K	K	I	I	D	D	D
156. Pagkilala't pag-unawa sa gamit ng mga tayutay sa eksposision tulad ng eupemismo, pagmamalabis, at kabalintunaan			H	H	K	K	K	I	I	D	D	D
157. Pag-unawa sa kaibahan ng talambuhay at kathambuhay			H	H	K	K	K	I	I	D	D	D
158. Natutukoy ang mga katangian ng mga tulang may sukat at tugma			H	H	K	K	K	I	I	D	D	D
159. Pagbabanghay at pagbubuod ng mga pangyayari sa kuwento nang nagbibigay-diin sa ugnayang sanhi-bunga			H	H	K	K	K	I	I	D	D	D
160. Pagkilala sa anyo ng epiko			H	H	K	K	K	I	I	D	D	D
161. Pagtukoy sa ugnayan ng epiko sa kasaysayan at kaligirang pinagmulan nito			H	H	K	K	K	I	I	D	D	D
162. Paglalarawan sa mga kumbensiyon ng mitolohiya at epiko (pag-uulit ng mga elemento, pakikipagsapalaran ng mga bayani)			H	H	K	K	K	I	I	D	D	D
163. Pagtutulad at pagtatambis ng mga tiyak na tauhan (tulad ng pusong) sa iba't ibang tradisyonal na panitikan.			H	H	K	K	K	I	I	D	D	D
164. Pagpapaliwanag sa ugnayan ng mga elemento ng tula sa pagtukoy sa tema			H	H	K	K	K	I	I	D	D	D
165. Pagpapaliwanag sa paggamit ng diyalogo at <i>stage direction</i> ng isang mandudula			H	H	K	K	K	I	I	D	D	D
166. Pag-alala o paglalarawan sa mga pangunahing idea o detalye mula sa tekstong binasa, mga narinig na impormasyon o nakuha mula sa iba pang anyo ng midya			H	H	H	K	K	I	I	I	I	D
167. Pag-uugnay ng mga ideya't komento sa sinasabi ng mga kaklase			H	H	H	K	K	I	I	I	I	D
168. Pagtugon sa mga komento ng mga kaklase			H	H	H	K	K	I	I	I	I	D
169. Pagsali sa isang usapan tungkol sa isang napakinggang kuwento, salaysay o ulat		H	H	H	H	K	K	I	I	I	I	D
170. Pagbuo at pagbibigay ng simpleng panuto			H	H	H	K	K	I	I	I	D	D
171. Pagpapahayag sa iba't ibang layunin (paglalarawan, pagsasalaysay, pag-uulat, pangangatwiran) nang may wastong paggamit sa mga tuntunin panggramatika			H	H	H	K	K	I	I	I	D	D
172. Pag-unawa sa <i>plagiarism</i> o pangongopya at ang mga hakbang para iwasan ito			H	H	H	K	K	I	I	I	D	D
173. Ebalwasyon ng mga sangguniang pinagkunan ng impormasyon			H	H	H	K	K	I	I	I	I	I
174. Pagsulat ng buod ng mga sanaysay		H	H	H	H	K	K	I	I	I	D	D

KASANAYAN	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
175. Paglikha ng bagong impormasyon o kaisipan batay sa mga impormasyong nalikom		H	H	H	H	K	K	I	I	I	D	D
176. Pagkilala at pagbibigay-tugon sa mga kontradiksiyon at iba pang tanong na maaaring lumitaw bunga ng pagkakaroon ng iba't ibang impormasyon		H	H	H	H	K	K	I	I	I	D	D
177. Pagdisenyo ng <i>survey</i>		H	H	H	H	K	K	I	I	I	D	D
178. Pagdisenyo ng eksperimento	H	H	H	H	H	K	K	I	I	I	I	D
179. Pagkalap ng impormasyon para suportahan ang pangunahing kaisipan				H	H	K	K	I	I	I	D	D
180. Pagkalap ng impormasyon na taliwas sa pangunahing kaisipan				H	H	K	K	I	I	I	D	D
181. Pagbuo ng kaisipan na pagtatagpuin ang magkakaibang impormasyon tungkol sa pangunahing kaisipan				H	H	K	K	I	I	I	I	D
182. Pagbubuo sa mahahalagang puntong sinabi ng tagapagsalita at naipaliliwanag kung paano ito sinusupo sa mga paliwanag at katibayan				H	H	K	K	K	I	I	I	D
183. Pagtatanong hinggil sa paksang tinatalakay		H	H	H	H	K	K	K	I	I	I	D
184. Pagbabanghay at pagbubuo ng mga pangyayari sa kuwento nang nagbibigay-diin sa motibasyon ng tauhan.		H	H	H	H	K	K	K	I	I	I	D
185. Paggamit ng baryasyon sa wika at ayos ng pangungusap ayon sa target na kahulugan, mambabasa, at estilo		H	H	H	H	K	K	K	I	I	D	D
186. Pag-unawa at paggamit ng iba't ibang punto de bista para lumikha ng iba't ibang komposisyong umiinog sa isang paksa		H	H	H	H	K	K	K	I	I	D	D
187. Pagkilala sa gamit ng talinghaga sa tula		H	H	H	H	K	K	K	I	I	D	D
188. Pagkilala at pagsusuri sa paggamit ng tayutay (personipikasyon, talinhaga, pagtutulad, pagmamalabis) sa tula			H	H	H	K	K	K	I	I	D	D
189. Pagsusuri sa papel ng mga elementong biswal (paggamit ng malaking titik, espasyo, pagkakalugar ng mga salita) sa kahulugan ng tula			H	H	H	K	K	K	I	I	D	D
190. Pagsulat nang napananatili ang estilo at tono			H	H	H	K	K	K	I	I	D	D
191. Paghahambing ng mga elemento ng tauhan, tagpuan, at banghay ng iba't ibang bersiyon ng isang salaysay mula sa tradisyonal at kontemporaneong mga kuwentong bayan			H	H	H	K	K	K	I	I	D	D
192. Pagkilala sa iba't ibang uri ng tagapagsalaysay ng isang kuwento			H	H	H	K	K	K	I	I	D	D
193. Pagtukoy sa tiyak na tema na iba sa pagtukoy ng paksa ng kuwento			H	H	H	K	K	K	I	I	D	D
194. Pag-unawa sa konteksto ng mga tayutay sa nibel na pampanitikan, biblikal, at alusyong mitolohikal			H	H	H	K	K	K	I	I	D	D

KASANAYAN	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
195. Pagsulat ng kuwentong nagtataglay ng mahahalagang elemento ng maikling kuwento			H	H	H	K	K	K	K	I	I	I
196. Pagsulat ng tulang kumakawala sa tradisyonal na tugma, sukat, taludturan at kaisipan			H	H	H	K	K	K	K	I	I	I
197. Pagsulat ng eksenang pandula			H	H	H	K	K	K	K	I	I	I
198. Pagtulong sa pagbuo ng mga kolaborasyong malikhaing gaya ng paglikha ng magasin at pagtatanghal ng dula			H	H	H	K	K	K	K	I	I	I
199. Pagsusuri ng mga kultural na elemento ng tradisyonal na akda kaiba sa mga akda ng ibang kultura			H	H	H	K	K	K	K	I	I	D
200. Pagkilala sa iba-ibang tayutay na gumagamit ng tunog (aliterasyon, onomatopeya, atbp.) sa paglikha ng mga imahen sa tula			H	H	H	K	K	K	K	I	I	D
201. Pagtutulad at pagtatambis sa mga pangyayari sa loob ng isang akda at sa mga pangyayari sa kaligiran ng may-akda			H	H	H	K	K	K	K	K	I	I
202. Pag-unawa sa kasaysayan ng isang lugar o pangkat ng mga tao at kung paano ito umuugnay sa kanilang produksyong pampanitikan at pangkultura			H	H	H	K	K	K	K	K	I	I
203. Pagtutulad at pagtatambis ng mga sosyo-historiko-kultural na kaligiran ng iba-ibang akda.		H	H	H	H	H	K	K	I	I	I	D
204. Pagkalap ng impormasyon gamit ang telebisyon, radyo, pelikula at iba pang anyong pangmedia na hindi nakalimbag		H	H	H	H	H	K	K	I	I	I	D
205. Pagkilatis sa impormasyong malilikom mula sa mga nakalimbag na sanggunian		H	H	H	H	H	K	K	I	I	I	D
206. Pagbasa at pag-unawa sa mga tekstong may iba't ibang haba at <i>genre</i>		H	H	H	H	H	K	K	I	I	I	D
207. Pagkilala sa mga kasangkapang panretorika		H	H	H	H	H	K	K	I	I	I	D
208. Pagkilala sa impormasyon mula sa mga akdang pampanitikan, pelikula, awit at iba pang anyong sining			H	H	H	H	K	K	I	I	I	D
209. Pagsulat ng isang pagsusuring pangdiyaryo				H	H	H	K	K	I	I	I	D
210. Pagbubuo sa banghay ng isang nobela				H	H	H	K	K	I	I	I	D
211. Pagsulat ng pagsusuri ng isang akdang pampanitikan				H	H	H	K	K	I	I	I	D
212. Pag-unawa sa pananaliksik na siyentipiko		H	H	H	H	H	K	K	I	I	I	D
213. Pagbabalangkas ng mga kaisipan ng isang sanaysay na argumentatibo				H	H	H	K	K	I	I	I	D
214. Pagpapaliwanag sa ugnayan ng anyo o <i>genre</i> sa pagbuo ng tema ng akda		H	H	H	H	H	K	K	I	I	I	I
215. Pagsusuri sa mga impluwensiya ng mitolohiya, epiko, at iba pang tradisyonal na anyo sa panitikang kontemporaneo		H	H	H	H	H	K	K	I	I	I	I

KASANAYAN	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
216. Pagsusuri sa kahulugan ng isang kontemporaneong akda batay sa mga pangyayaring moderno at global		H	H	H	H	H	K	K	K	I	I	I
217. Pagsusuri sa mga pagkakatulad at pagkakaiba ng orihinal na teksto at itinanghal na bersiyon nito		H	H	H	H	H	K	K	K	I	I	I
218. Pag-unawa sa sosyo-historikong kaligiran ng at pagtukoy sa mga akdang romantiko		H	H	H	H	H	K	K	K	I	I	I
219. Pag-unawa sa sosyo-historikong kaligiran ng pagtukoy sa mga akdang realistiko		H	H	H	H	H	K	K	K	I	I	I
220. Pag-unawa sa sosyo-historikong kaligiran ng pagtukoy sa mga akdang fantastiko		H	H	H	H	H	K	K	K	I	I	I
221. Pagkilala sa konsepto ng intertekstuwalidad		H	H	H	H	H	K	K	K	K	I	I
222. Pagbuo ng mga simpleng akda nan isinasaalang-alang ang pinag-uukulang mambabasa			H	H	H	H	K	K	K	K	I	I
223. Pagbuo ng iba't ibang presentasyon para sa iba't ibang tagapakinig at tagapanood			H	H	H	H	K	K	K	K	I	I
224. Pagtukoy sa kaibahan ng akdang fantastikong kontemporaneo at mga akdang mitolohikal					H	H	H	K	K	I	I	I
225. Pag-unawa sa pananaliksik na etnograpiko					H	H	H	K	K	I	I	I
226. Pag-unawa sa pananaliksik na tekstuwal					H	H	H	K	K	I	I	I
227. Pag-unawa sa pananaliksik na historiko					H	H	H	K	K	I	I	I
228. Pag-unawa sa pananaliksik na pansining					H	H	H	K	K	I	I	I
229. Pag-unawa sa pananaliksik na kultural					H	H	H	K	K	I	I	I
230. Pagsulat ng pagsusuri ng isang anyong pansining bukod pa sa panitikan					H	H	H	K	K	I	I	I
231. Pagtutulad at pagtatambis sa mga mito ng iba't ibang kultura					H	H	H	K	K	I	I	I
232. Pag-unawa sa konteksto at kasaysayang pinag-ugatan ng mga tulang may tugma at sukat					H	H	H	K	K	I	I	I
233. Pag-uugnay sa mga pangyayari/kilusang sosyo-historiko sa mga pangyayari sa isang akda					H	H	H	K	K	I	I	I
234. Aplikasyon ng mga tuntuning pambalarila para sa pagwawasto ng sariling sulatin					H	H	H	K	K	I	I	I
235. Pag-unawa sa ang gamit ng intertekstuwalidad sa pagbuo ng mga akdang malikhain					H	H	H	K	K	K	I	I
236. Pag-unawa sa pananaliksik bilang isang uri ng intertekstuwalidad					H	H	H	K	K	K	I	I
237. Pag-unawa sa konteksto at kasaysayang kumondisyon sa pagsulat ng mga tulang walang tugma at sukat						H	H	H	K	K	I	I
238. Pagpapaliwanag sa impluwensya ng tagpuan sa pag-unlad ng banghay						H	H	H	K	K	I	I
239. Pagsusuri sa iba't ibang uri ng tagapagsalaysay sa pag-unlad ng banghay						H	H	H	K	K	I	I

KASANAYAN	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
240. Pagsusuri ng mga akdang pampanitikan na may pinagsasaluhang tema mula sa iba-ibang kultura						H	H	H	K	K	I	I
241. Pagtutulad at pagtatambis ng mga mitolohiya at epiko mula sa iba't ibang kultura						H	H	H	K	K	I	I
242. Pagpapaliwanag sa ugnayan ng mga pagpapahalaga at katangian ng mga tauhan sa sosyo-historiko-kultural na tagpuan ng akda						H	H	H	K	K	I	I
243. Pagsulat ng pagsusuri						H	H	H	K	K	I	I
244. Pagtukoy sa kaibahan ng wikang patula at wikang pasalaysay						H	H	H	K	K	I	I
245. Pag-unawa sa dulog na ginagamit ng pinaghihiraman ng impormasyon						H	H	H	K	K	I	I
246. Pagsulat ng anotasyon ng mga sangguniang maaaring gamitin						H	H	H	K	K	I	I
247. Pag-uugnay sa pananalinhaga ng isang akda sa kaligirang kinabibilangan ng akda						H	H	H	K	K	I	I
248. Pag-unawa sa unibersalidad at partikularidad ng kultura						H	H	H	K	K	I	I
249. Pag-unawa sa materyalidad ng kultura at ang epekto nito sa panitikan, sining at iba pang produksiyong pangkultura						H	H	H	K	K	I	I
250. Pag-unawa sa kultura ng isang lugar o pangkat ng mga tao at kung paano ito umuugnay sa kanilang produksiyong pampanitikan at pangkultura						H	H	H	K	K	I	I
251. Pagsusuri sa bisa ng tono at paggamit ng imahen (pagtitimpi, pagmamalabis, tayutay, balintuna, parikala, atbp.) sa tula						H	H	H	K	K	I	I
252. Pagpapaliwanag sa bisa ng mga kumbensiyong pandulaan (monologo, dramatic irony, atbp.) sa pagbabasa ng dula						H	H	H	K	K	I	I
253. Pagsusuri ng mga di-linyar na banghay at mga elemento nito (pagbabaliktanaw, pagsasalimbayan, foreshadowing, atbp.)						H	H	H	K	K	I	I
254. Pagbuod sa isang akda na may komplikado o di-linyar na banghay						H	H	H	K	K	I	I
255. Pagtulong sa pagsulat ng dulang may isang yugto						H	H	H	K	K	K	I
256. Pagtulong sa pagtanghal ng dulang may isang yugto						H	H	H	K	K	K	I
257. Paggamit sa kaalamang pampanitikan para suriin ang mga tekstong popular						H	H	H	K	K	K	I
258. Pagsalin o pag-angkop ng isang kuwento, tula, dula, pelikula o iba pang akdang banyaga sa wikang Filipino						H	H	H	K	K	K	I
259. Pagsuri sa mga epektibong katangian ng pagsalin o pag-angkop						H	H	H	K	K	K	I
260. Paghimay sa kahulugan ng isang akda batay sa mga ekonomikong kondisyong nakapaligid sa lunan at panahon ng pagkakasulat nito						H	H	H	K	K	K	I

KASANAYAN	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
261. Paghimay sa kahulugan ng isang akda batay sa mga sosyo-politikal na kondisyong nakapaligid sa lunan at panahon ng pagkakasulat nito						H	H	H	K	K	K	I
262. Pagbuo ng listahan ng sanggunian batay sa mga pormal na pamantayan (MLA, APA, Harvard, atbp.)							H	H	K	K	I	I
263. Natutukoy ang mahahalagang manunulat at mga akdang nanggagaling sa iba't ibang rehiyon ng Pilipinas							H	H	K	K	I	I
264. Pagtutulad at pagtatambis sa iba't ibang tema ng mga akdang pampanitikan mula sa iba-ibang kultura.							H	H	K	K	I	I
265. Pag-unawa sa mga impormasyong nabasa o narinig at pagpapaliwanag kung paano ito nauugnay sa paksa, teksto, o isyung tinatalakay o pinag-aaralan sa klase							H	H	K	K	I	I
266. Pagkilala sa mga bahagi ng papel-pananaliksik							H	H	K	K	I	I
267. Pagsulat ng <i>abstract</i>							H	H	K	K	I	I
268. Pag-unawa sa kultura ng mga akdang nakalimbag							H	H	K	K	K	I
269. Pagtutulad at pagtatambis ng layon at katangian ng iba't ibang anyo ng tula							H	H	K	K	K	I
270. Pagsusuri kung paano binubuo ng mga tiyak na mandudula ang kanilang mga tauhan sa pamamagitan ng diyalogo							H	H	K	K	K	I
271. Pagsulat ng surian ng kaugnay na pag-aaral							H	H	K	K	K	I
272. Pagsulat ng panukala							H	H	H	K	K	I
273. Pag-unawa sa usapin ng representasyon at identidad sa mga akdang binabasa, pelikula o palabas na pinapanood, musikang napapakinggan at iba pang tekstong popular						H	H	H	H	K	K	K
274. Pagtukoy sa kultura bilang politikal na salik na nakaiimpluwensiya sa kolektibong kamalayan at pag-iisip						H	H	H	H	K	K	K
275. Pagkilala sa mga panandang-bato sa kasaysayan ng pagtula sa Pilipinas							H	H	H	K	K	K
276. Pagkilala sa mga panandang-bato sa kasaysayan ng maikling kuwento at nobela sa Pilipinas							H	H	H	K	K	K
277. Pagsusuri sa bisa ng tono at punto de bista sa pag-unawa ng sanaysay							H	H	H	K	K	K
278. Pagpapaliwanag sa bisa ng simbolismo, alegorya, at alusyon sa pagtula							H	H	H	K	K	K

KASANAYAN	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
279. Pag-uugnay ng mga kaisipan sa mga akdang pamapanitikan sa iba pang anyo ng dokumento (tala ng kasaysayan, anyong sining, balita) mula sa parehong kaligiran							H	H	H	K	K	K
280. Pag-unawa sa ugnayan ng konteksto, kultura at kasaysayan sa pagbuo ng iba't ibang panitikan sa mga rehiyon ng bansa							H	H	H	K	K	K
281. Pagtukoy sa mga partikular na pangyayaring historiko para matalakay ang mga kaisipang isinasakatawan ng isang akda							H	H	H	H	K	K
282. Pagbuo ng kaban ng pananaliksik ayon sa iba't ibang kakayahan at kahilingan ng higit na komprehensibong proyekto							H	H	H	K	K	I
283. Paglugar sa kahalagahan ng pananaliksik							H	H	H	K	K	I
284. Pag-unawa sa mga etikal, moral at legal na proseso ng pagkalap ng impormasyon							H	H	H	K	K	I
285. Pagtukoy sa mga terminolohiyang teknikal sa isinasagawang pananaliksik na kailangang isalin, angkupon o bigyang-katuturan sa isang paraan na mauunawaan ng karaniwang madla							H	H	H	H	K	K
286. Pagsasalin ng mga siniping kaisipan sa mga sangguniang nakasulat sa Ingles o sa mga rehiyonal na wika sa Filipino							H	H	H	H	K	K
287. Pagsusuri sa iba't ibang katangian ng mga dula sa iba't ibang panahon ng dulang Filipino							H	H	H	H	K	K
288. Pagkilala sa mga panandang-bato sa kasaysayan ng dula sa Pilipinas							H	H	H	H	K	K
289. Pagsusuri sa iba-ibang kasangkapang panretorika sa pagsulat ng sanaysay							H	H	H	H	K	K
290. Pag-iiba ng mga elemento ng iba-ibang anyo ng panitikan							H	H	H	H	K	K
291. Pagkilala sa iba't ibang pamamaraang makakatulong sa pagsagot ng isang tanong pananaliksik							H	H	H	H	K	K
292. Pagsusuri ng mga malikhaing sanaysay batay sa layon na maglahad, magpaliwanag, magsuri o mangatwiran							H	H	H	H	K	K
293. Pagtukoy sa mga akdang rehiyonal at pambayan na maituturing na mahalagang bahagi ng kanon ng panitikang Filipino							H	H	H	H	K	K
294. Pagpapaliwanag sa bisa ng balintuna, parikala, at pang-uuyam sa tula								H	H	H	K	K
295. Pagsusuri sa iba't ibang arketipo sa panitikan								H	H	H	K	K
296. Pagsusuri sa bisa ng biswalidad ng tula sa pagbuo ng kahulugan ng tula								H	H	H	K	K
297. Pagsusuri sa bisa ng arketipo at motif sa dula								H	H	H	K	K

KASANAYAN	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
298. Pagkilala sa iba't ibang pananaw na maaaring kasangkapanin sa pag-unawa ng panitikan								H	H	H	K	K
299. Pagsusuri sa ugnayan ng mga temang pampanitikan sa pag-usad ng kasaysayan ng bansa								H	H	H	K	K
300. Pagsusuri sa mga ugnayan ng mga pananaw na ginagamit sa pagbasa ng panitikan								H	H	H	K	K
301. Pagkilala sa mga panandang-bato sa kasaysayan ng kulturang popular sa Pilipinas								H	H	H	K	K
302. Paghahanay-hanay ng mga akda ayon sa paksa								H	H	H	K	K
303. Paghahanay-hanay ng mga akda ayon sa tema								H	H	H	K	K
304. Paghahanay-hanay ng mga akda ayon sa teoretikong pananaw na sinasandigan nito								H	H	H	K	K
305. Paghahanay-hanay ng mga akda ayon sa sosyo-historikong mga kondisyong tumutukoy sa lunan at panahon nito								H	H	H	K	K
306. Natutukoy ang mahahalagang manunulat at mga akdang nanggagaling sa iba't ibang bansa ng Timog-Silangang Asya								H	H	H	K	K
307. Pagtukoy sa mahahalagang manunulat at mga akdang nanggagaling sa iba't ibang bahagi ng daigdig sa labas ng Panitikang Angglo-Amerikano								H	H	H	K	K
308. Pagkilala sa dibersidad ng kultura at ang mga salik na lumilkha ng kaibahan								H	H	H	K	K
309. Pag-unawa sa kultural na relatibismo at ang proseso ng pagtatangi sa sariling pamumuhay sa pagsulat, pagbasa, pagsusuri, pananaliksik, atbp.								H	H	H	K	K
310. Pag-unawa sa kultural na pluralismo at ang proseso ng pagtatangi sa sariling pamumuhay sa pagsulat, pagbasa, pagsusuri, pananaliksik, atbp.								H	H	H	K	K
311. Pagdisenyo ng mga hakbang, pamamaraan at iba pang materyales na kakailanganin sa pananaliksik								H	H	H	K	K
312. Pagbuo ng panel ng magkakaugnay na tanong at paksa								H	H	H	K	K
313. Ebalwasyon ng piniling disenyo ng pananaliksik at ang kakayahang tingnan ang kakulangan ng isinagawang disenyo at wastuhin ito								H	H	H	K	K
314. Pag-unawa sa kahulugan, gamit at prinsipyo ng pagsasalin								H	H	H	K	K
315. Paghambing sa mga kaisipang isinasalin mula sa isang wika patungo sa isa pang wika (depende sa mga wika ng guro at mag-aaral, maaaring Ingles, Filipino; Ingles at wikang rehiyonal; Filipino at wikang rehiyonal)								H	H	H	K	K
316. Pagtutok ng pananaliksik ayon sa mga magkakaugnay na tanong at kaisipan								H	H	H	K	K

KASANAYAN	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
317. Pagtutok ng pananaliksik ayon sa praktikalidad ng mga pamamaraan, panahon at mga materyales								H	H	H	K	K
318. Pagsulat ng pormal na sanaysay pananaliksik sa isang pangkat								H	H	H	K	K
319. Pagsuri sa impormasyong pinaghiraman ng isang pananaliksik na binasa								H	H	H	K	K
320. Pagbigay ng mga puna at mungkahi sa pananaliksik ng iba								H	H	H	K	K
321. Pagrebisa ng sanaysay batay sa mga mungkahi ng mga eksperto sa larangan								H	H	H	K	K
322. Komprehensibong presentasyon ng isang pananaliksik								H	H	H	K	K
323. Pagpapakahulugan sa isang akda nang may pagsasaalang-alang sa tensiyon ng kultura, politika, ekonomiya at ugnayang lokal at global								H	H	H	K	K
324. Pagbuo ng pananaw hinggil sa sariling kultura gamit ang mga sosyo-historikong pagsusuri ng ating panitikan									H	H	H	K
325. Pagbuo ng pananaw hinggil sa kultura ng iba gamit ang mga sosyo-historikong pagsusuri ng kanilang panitikan									H	H	H	K
326. Pagbatid ng kahulugan ng pagsasalin									H	H	H	K
327. Pag-uugnay ng halaga ng pagsasalin sa iba't ibang disiplina									H	H	H	K
328. Pagsusuri sa proseso ng pagsasalin									H	H	H	K
329. Pagbatid ng iba't ibang pamamaraan at anyo ng pagsasalin									H	H	H	K
330. Pagsasalin ng teksto sa paraang literal									H	H	H	K
331. Pagsasalin ng teksto sa paraang malaya									H	H	H	K
332. Pagtukoy sa mga tekstong mahalagang maisalin sa tunguhang wika at kultura									H	H	H	K
333. Pagkilala sa pamantayan ng pagpili ng tekstong isasalin									H	H	H	K
334. Pagtukoy sa mga kultural na gamit ng pagsasalin									H	H	H	K
335. Pagtukoy sa mga politiko-ekonomikong gamit ng pagsasalin									H	H	H	K
336. Pagtukoy sa mga sosyo-ekonomikong gamit ng pagsasalin									H	H	H	K
337. Pagsusuri sa mga konsiderasyong etikal na may kinalaman sa pagsasalin									H	H	H	K
338. Pagbuo ng mga sulatin, ulat at iba't ibang kasangkapang pangkomunikasyon nang may pagsasaalang-alang sa kaibahan ng kultura									H	H	H	K

KASANAYAN	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
339. Pagbuo ng mga sulatin, ulat at iba't ibang kasangkapang pangkomunikasyon nang may pagsasaalang-alang sa mga pangangailangang lokal									H	H	H	K
340. Pagbuo ng mga sulatin, ulat at iba't ibang kasangkapang pangkomunikasyon nang may pagsasaalang-alang sa pangangailangang pambayan									H	H	H	K
341. Pagbuo ng mga sulatin, ulat at iba't ibang kasangkapang pangkomunikasyon nang may pagsasaalang-alang sa pangangailangang pandaigdig									H	H	H	K
342. Pag-unawa sa mga suliraning panlipunan at pagsalin nito sa mga tanong para sa pananaliksik									H	H	H	K
343. Paggamit ng mga pundamental na teoryang pampanitikan sa pagsusuri ng mga akda at sa pagsulat ng mga sanaysay na may mga paksang hindi pampanitikan									H	H	H	K
344. Pagtalakay ng mga akdang pampanitikan bilang produkto ng tagisan ng nakaraang kolonyal at ng kasalukuyang nagtataguyod ng mga sistemang pambayan									H	H	H	K
345. Pag-unawa sa estadistika sa interpretasyon ng impormasyong <i>quantitative</i>									H	H	H	K
346. Pagsulat ng pormal na sanaysay pananaliksik nang mag-isa									H	H	H	K
347. Paglalathala ng pananaliksik									H	H	H	K
348. Diseminasyon ng pananaliksik bukod pa sa paglalathala									H	H	H	K